

vprašanje je bilo pa zastran vlade, t. j. podpirati Taaffejevo ministerstvo, ali ne? Zakaj tudi tukaj je bilo jasno, če Taaffe ne najde v parlamentu potrebnega protitežja proti levici, mora se njej popolnoma udati, ali pa odstopiti. To protitežje pa se je kazalo ravno v ostankih prejšnje večine, namreč v poljskem in Hohenwartovem klubu, katerega bi bilo zopet oživiti.

Tukaj so se tudi takrat slišali glasovi: Kaj imamo od Taaffejeve vlade? Nič. Ali izkušeni politiki izmed nas so našli med njegovo vlado in poprejšnjo Herbst-Giskrovo, ali Auersperg-Lasserjevo velik razloček. V gospodarskem oziru je namreč poprejšnja vlada dajala prevago vplivu velikega kapitala, ki je večinoma v židovskih rokah, na škodo malega obrtnika, malega trgovca in kmeta. Finančno gospodarstvo je bilo za državo in splošno ljudstvo slabo. Prišel je znani veliki krah; državni deficit je rasel, in naredilo se je več sto milijonov novega državnega dolga. V cerkvenem in narodnem oziru se je šopiril židovsko-nemški lažnjivi liberalizem, in Slovani — to je bilo vladno načelo — pritiskali so se na steno. Omenilo se je, kako se je nam kranjskim Slovencem takrat godilo. Zgubili smo tedaj večino v deželni zboru, v mestnih občinah in za državni zbor; naše ljudske in srednje šole so se ponemčile; slovenski uradniki, profesorji in učitelji so se morali udati, ali pa iti iz dežele v Černovice, Bregenc, v Šlezijo itd.; njih mesta pa so zasedli tujci ali domači odpadniki.

Pod grofa Taaffeja vlado pa se je obrnilo na bolje. Državno gospodarstvo je bilo pošteno, finance so se uredile in naredilo se je polagoma, res da z mnogimi žrtvami, v budgetu ravnatežje. Sklenilo se je več dobrih postav na korist delavcem, obrtnikom in kmetom. V narodnem oziru se Slovani niso več na steno pritiskali, in če ravno se obljubljen narodna ravnopravnost ni uresničila, vendar je storila znatne korake naprej v šolah, v uradih in v javnem življenju; zlasti pa ni bilo ovire, da smo se prosto gibali ter ob svoji moči, kolikor je bilo mogoče, razvijali. Narodna zavest je vsled tega po vseh slovenskih pokrajinah vidno napredovala.

To so dejanske resnice, katerih nihče ne more tajiti, kdor pozna našo novejšo zgodovino. Zato je tudi pri omenjenem posvetovanju prevagala misel, da je Taaffejeva vlada še zmeraj boljša, nego bi bila levičarska, in da jo je treba parlamentarno podpirati s tem, da se ohrani in oživi Hohenwartov klub kot protitežje proti levici, in naj mu pristopijo tudi naši poslanci. Da je bilo to ravnanje dobro in okoliščinam primerno, to nam kaže izkušnja. Zakaj levičarji pri vsem svojim hrepenenju in prizadevanju še zmeraj niso dobili vladnega krmila v roke. In to je kolikor toliko gotovo zasluga Hohenwartovega kluba.

Kaj pa Mladočehi? Tudi o njih se je takrat govorilo, in bilo je mnenje, naj bodo naši poslanci prijazni z njimi ter jih tudi, kolikor dopušča klubova disciplina, podpirajo; da pa ožje zveze ni sklepati z njimi, dokler se ne ve, katero pot nastopijo v parlamentu. Izkušnja

zdej pokazuje, da je bila ta previdnost na pravem mestu, Mladočehi si do zdej niso znali pridobiti ne čeških velikih posestnikov, ne Moravanov, ne Poljakov. Čisto osamljeni so in brez vsacega upanja, da bi mogli za svoj narod kaj doseči. V tej obupnosti prete z izstopom in pasivno opozicijo. Ali tako opozicijo so Čehi že poskusili, in to ob ugodnejših razmerah, združeni z velikimi posestniki in Moravani, ali brez uspeha ter na veliko škodo svojo in vseh drugih Slovanov. Zakaj ž njo so omogočili Nemcem, da so skoraj dve desetletji gospodarili sami v državi, po svoje delali postave in obračali z državnim imetjem ter izvršili dualizem tako, da so Madžari ne le na Ogrskem neomejeni gospodarji, ampak da sega njih vpliv tudi v naše državno polovico. Ščasoma so spoznali Čehi, da je njih politika bila napačna, in vprav Mladočehi so najbolj silili, da se je opustila. In zdej hočejo ti po taki britki izkušnji ponoviti isto napačno. Kako bi se smijali Nemci! Sam Plener bi si ne mogel boljšega želeli!

V parlamentarnem življenju mora vsaka stranka, ki hoče kaj doseči, gledati, da si pridobi večino. Brez nje sonajlepši govori prazno delo. Saj imamo mi Slovenci dovolj izkušnje o tem po tistih deželah, koder smo v manjšini. Pa tudi mi Kranjci smo od leta 1878. do 1883. to do dobrega spoznali. Mladočehi so pa zdej na taki poti, da jim je nemogoče za svoje namene kdaj pridobiti večino. Ako vse to mirno preudarjamo in računamo z dejanskimi razmerami, ne kakeršnih si želimo, ampak kakeršne so v resnici: kdo bi potem našim državnim poslancem še mogel svetovati, naj zapuste Hohenwartov klub? naj pomagajo podreti ta jez, ki je levici tako silno na poti, in naj se oklenejo brezupne mladočeške politike. Naši državni poslanci naj torej vztrajajo na poti, ubrani po dobrem preudarku, in to vsaj dotlej, dokler se politički položaj na Češkem na bolje ne obrne. Naj se ne dado motiti po demonštracijah neizkušenih politikov, spominjajoč se Horacijevega: *Justum ac tenacem propositi virum non ardor civium prava jumentum movet.*

Parlamentarnih uspehov se sicer za narodnost ne morejo nadejati; mogoče je pa, da kaj dosežejo v gospodarskem oziru. Hvaležni jim bomo pa mi in gotovo tudi Čehi, ako pripomorejo obvarovati nas levičarske poplavi in ohraniti svobodo, da se smemo v svojih narodnih težnjah, vsaj kar naše lastne moči premorejo, prosto gibati.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Članek, katerega je prinesla zadnja „Nova Soča“ o družbi sv. Cirila in Metoda, zdi se nam tako važen, da ga podajemo celega našim č. čitateljem v resno premišljevanje.

„Naš dopisnik „i z pod Č a v n a“ v zadnji številki zatrdil je po vsej pravici, da „Družba sv. Cirila in Metoda“ spada v tisto vrsto naših društev, katera z enako požrtvovalnostjo podpirajo vsi slovenski rodoljubi brez ozira na stan ali politično prepričanje, katero v

novem času dela velik razdor v narodnem in društvenem življenju posebno v osrčju naše razkosane Slovenije. To je resnica, kateri gotovo pritrudi vsak razsoden čitatelj. Vender pa se prav pri tej naši velevažni družbi kaže tudi še marsikaka druga resnica, ki posebno nas tu ob zahodni slovenski meji jako hudo boli in vznemirja. In ta velevažni pojav v naši družbi sv. Cirila in Metoda naj z današnjim člankom po vrednosti osvetlimo ter predočimo v blagovoljen presodek tisti gospôdi, ki se bo čutila prizadeta po teh naših odkritosrčnih in dobrohotnih besedah.

Ljubljanska dnevnikarica sta priobčila odborovo poročilo za l. 1890. Iz tega poročila je razvidno, da je družba imela lani naslednje

STROŠKE:

1. Vrtec in šola v Trstu, vrtci v Celji, Podgori, v Pevmi in na Greti	gld. kr.	2666.75
2. Narodno šolstvo	850.—	
3. Študentske kuhinje in podporna društva	345.—	
4. Natisk 4. in 5. zvezka knjižnice, podobe sv. C. in M. in knjigovez	787.86	
5. Natis „Vestnika“ za l. 1890.	288.76	
6. Nagrade pisateljem	20.—	
7. Nakup molitvenih in zabavnih knjig in učil	418.76	
8. Podpore podružnicam	139.80	
9. Tiskovine	88.70	
10. Troški predsedstva, tajništva, blagajništva, poštne, za glavno skupščino itd.	269.21	
Skupaj		5874.84

Nasproti tem stroškom je pa imelo društvo naslednje

DOHODKE:

1. Doneski podružnic	3322.80
2. Pokrovitelji	669.—
3. Podpora sl. dež. zbora kranjskega	1000.—
4. Podpora mesta ljubljanskega	400.—
5. Darila in dohodki od veselic	544.85
6. Volila	671.—
7. Za prodane družbene knjige	235.83
8. Za naznanila v „Vestniku“	211.20
9. Obresti od naložene glavnice	451.14
Skupaj	7505.82
Stroški	5874.84
Prebitek	1630.98
Saldo konec 1889. l.	9013.14

Ostane v blagajni konec 1890. l. 10644.12 ki so naloženi pri raznih posojilnicah in hranilnicah.

Iz tega računa je razvidno, da so družbo stali vsi njeni zavodi v l. 1890. le 2666 gld. 75 kr., vse ostale stroške so pa provzročili drugi nameni. — Pri tej točki moramo brez ovinkov povedati, da prva in glavna naloga naše družbe je vender ta, da se v pomešanih krajih slovenske manjšine oskrbe s potrebnimi šolami in z otroškimi vrti, da se s tem naredi konec dosedanjemu potujčevanju naše mladine. Najpoprej glejmo, kaj je neizogibno

potrebno, potem šele na ono, kar je koristno in lepo. Tako n. pr. je *neizogibno potrebno, da bi se v Gorici ustanovila še vsaj dva otroška vrta*, kajti z gotovostjo lahko trdimo, da nikjer po pomešanih krajih bi družbena podpora ne rodila tako velikih in tako hitrih uspehov nego prav tu v Gorici. Tukaj je na tisoče našega ljudstva, ki je čestokrat proti svoji volji siljeno pošiljati svoje otroke v laške šole in otroške vrte, ker so slovenski prenapolnjeni ali pa predaleč od njih bivališča. Ako bi pa imeli v Gorici vsaj dva otroška vrta (— laških je vse polno: 6 mestnih in več zasebnih! —) in poleg dekliške trirazrednice tudi deško šolo, pokazala bi Gorica v narodnostnem oziru kmalu vse drugačno lice.

In do tega bo moralo priti, kajti neodpustljiv naroden greh bi bil, ako bi še nadalje mirno gledali, kako se polaščuje naša mladina. Ako se bo slovenski živelj v Gorici polaščeval po željah naših narodnih nasprotnikov, potem planejo ti slovenski janičarji kakor gladni volkovi na našo okolico, da bi jo polagoma privedli v ostudno kraljestvo slovenskih renegatov.

Politično društvo „Sloga“ se po svojih močeh upira takemu nevarnemu polaščevanju slovenskega življa v goriškem mestu, kajti v njeni trirazrednici in otroškem vrtu ohranja se in vzgaja nad 200 slovenskih otrok v predragem nam materinem jeziku. Še večji pa bi bil uspeh, ako bi poleg dosedanjih zavodov mogla vzdrževati še vsaj deško dvorazrednico in še dva otroška vrta.

Kar se tiče potrebnih slovenskih ljudskih šol za dečke in deklice, storili so se potrebni koraki, da jih ustanovi mestna občina goriška. Da mesto stori v tem oziru svojo postavno dolžnost, v to bomo delovali z vsemi zakonitimi sredstvi, in upamo, da dosežemo svoj namen v nedolgem času. Za potrebne otroške vrte pa bomo morali še nadalje sami skrbeti, in naša prva skrb bodi, da se čim prej otvorita vsaj še dva otroška vrta v Gorici. Gmotne stroške morala bo večinoma prevzeti naša družba sv. Cirila in Metoda, kar goriški Slovenci lahko zahtevamo z vso pravico, ki je razvidna iz drugega oddelka tega članka.

(Konec prih.)

Politični pregled.

Domače dežele.

Prvi o naslovu ministerski svet je govoril spet Vašaty. Napadal je ministra Pražaka, od katerega nima češki narod nobene koristi, ker tudi nič ne ve o njegovem delovanju. Vprašal je ministerskega predsednika, ali ne misli izročiti ministru Pražaku posebnega ministerskega posla. Poslanec dr. Promber se je pa potegoval za zvišanje uradniških plač, ki bi se morale zlasti v štirih nižih dijetnih razredih pomnožiti za 100 gld. Tudi nekaterim sodnikom bi bilo treba dati priliko, da pridejo v 7. dijetni razred. Iz predloženega proračuna je pa raz-

Hoče Nj. eksclenca poskrbeti, da nižja oblastva ne bodo samovoljno kratila pravice shajanja in zborovanja?

Na Dunaju, 10. ucvembra 1891.

Slede podpisi.

Družba sv. Cirila in Metoda.

(Konec.)

Dohodkov je bilo 7505 gld. 82 kr. Med temi sta podperi kranjskega deželnega zbora 1000 gld., Ljubljanskega mesta 400 gld. in volilo 500 gld. nepozabnega slovenskega rodoljuba Fr. Kotnika na Vrdu. Vse podružnice pa so dale le 3322 gld. 80 kr., kar je v kljub nepremožnosti slovenskega naroda v obče vendar le premajhna vsota.

Kaj je temu krivo? Po našem mnenju prevelika mlačnost in zaspanost Slovencev na Kranjskem. Ta dežela, ki naj bi bila vsem Slovincem v vsakem oziru v vzgled, ima res lepo število podružnic: štirideset jih je, a vse te so dale družbi v celem letu 1890. u b o r n i h 1457 gld. 33 kr. Na to svotico vojvodina Kranjska nikakor ne more biti ponosna, nasprotno: zakriti bi morala od sramote svoj obraz pred slovenskimi deli drugih dežel. Štirideset podružnic na Kranjskem moralo bi vsakakor položiti na družbeni plemeniti žrtvenik vsaj štirikrat večjo vsoto! Ako pregledamo zaznamke o doneskih kranjskih podružnic v l. 1890., mora res zaboleti srce vsakega pravega rodoljuba, tako malenkostna požrtvovalnost in naklonjenost do naše prevažne šolske družbe kaže se na Kranjskem. Huda sodba, a resnična! Nekatere podružnice iz večjih krajev so poslale jako neznatne doneske, marsikje pa celo podružnice ni, dasi bi morala tamkaj biti ter vzgledno delovati za družbene namene, n. pr. ženska podružnica v Ljubljani, ki bi sama lahko oskrbela družbi dohodkov za dva otroška vrta pri nas v Gorici. A Ljubljanske narodne gospe se ne dajo vzbuditi po vzgledih svojih vrlih sovrstnic v Litiji, v Trstu in pri nas v Gorici!!

Vse drugače je pri nas na Primorskem. Tu je narodni davek vsled vedne borbe proti našim narodnim nasprotnikom tako velik, da večji ne more in ne sme biti. — Vzemimo za vzgled deželico Goriško. Tu je naše rodoljubno razumništvo in zavedno prebivalstvo zložilo le za „Slogine“ učne zavode radodarnih doneskov 1583 gld. 69 kr., torej še za 126 gld. 33 kr. več, nego je cela dežela Kranjska položila na oltar družbe sv. C. in M. Vrh tega je samih 9 podružnic na Goriškem poslalo družbenemu vodstvu v Ljubljano 808 gld. 75 kr., a štiri podružnice so se v tem času šele osnovale, tako da njih doneskov še ni v računu za l. 1890. Sama ženska podružnica Goriška poslala je 300 gld., dasi so naše rodoljubne gospe in gospodične oskrbele otročičem otroških vrtov v Gorici, Pevmi in Podgori za božičnico z darovi v vrednosti nad 400 gld., ki niso vzprejeti v nikak račun. Jednake božičnice se prirejajo v Gorici vsako leto!

Ako primerjamo število Slovencev na Goriškem in Kranjskem ter njih požrtvovalnost za namene družbe sv. C. in M. vidimo, da so goriški Slovenci sedemkrat požrtvovalnejši nego naši ljubi sosodje „Kranjci“. Koga naj ne razžalosti taka mlačnost Slovencev na Kranjskem? Seveda: za neko novo tiskarno v Ljubljani, ki je najbrže tako potrebna, kakor kurje oko na nogi, so pa letali kar celi stotaki. Celu vsota 550 gld. je bila naznanjena med darovi!

Družba sv. C. in M. vzdržuje še nekaj let otroški vrt v Pevmi ter podpira Podgorskega, letos pa je dala „Slogi“ prvo podporo v znesku 500 gld. Toda doslej smo goriški Slovenci v vsem skupaj več dali družbi nego ona nam.

Vse to, kar smo povedali doslej, pač opravičuje našo zahtevo, da nam mora družba oskrbeti vsaj še dva otroška vrta v Gorici, kajti potreba je nujna, uspeh pa bi bil tak, da bi se ga od srca veselil vsak rodoljuben Slovenec. Ako družba to stori, potem bodo naše podružnice na Goriškem toliko bolje poslovale, ker se jih ljudstvo oklene z veliko večjo navdušenostjo za preplemenito nalogo naše Ciril-Methodove družbe; tako bi drugi Slovenci le malo ali nič pripomogli k vzdrževanju zaželjenih novih otroških vrtov. In če bi tudi dokladali nekaj stotakov, nič za to, saj n. pr. cela dežela Kranjska, ki ne pozna takih stisk in težav, v kakoršnih živimo tu ob meji, mora pač nekaj storiti za nas, ki pričakujemo njene pomoči. Posnema naj v požrtvovalnosti prebivalstvo na Goriškem, pa bo! Sami pač ne moremo skrbeti za vse svoje velike potrebe na polji narodne vzgoje na Goriškem! Zato se uljudno obračamo do slavnega glavnega odbora s prošnjo, da bi ustregel naši opravičeni želji ter ustanovil v našem mestu dva otroška vrta. Upamo, da naše prošnje ne bodo brez uspeha.

* * *

Gori opisana mlačnost kranjskih Slovencev za to našo prevažno družbo je oni vzrok, ki nas tu ob meji po vsej pravici — vznemirja, kakor smo omenjali že v uvodu tega članka. Ako k doneskom goriških podružnic prištejemo še možko v Trstu z doneskom 1579 gld. 26 kr., žensko v Trstu z 71 gld. 90 kr., sv. Ivana v Vrdeli s 33 gld. ter Podgrajsko v Istri s 64 gld., dobimo donesek primorskih podružnic 2556 gld. 91 kr. — torej le za 110 gld. manj, nego so stali vsi družbeni zavodi na Slovenskem. To leto smo Primorci dali družbi torej več nego ona nam. Nikakor pa ni upati, da bi Primorci vsako leto sami krili vse stroške, ki bodo vsako leto morebiti še večji. Ako se to pričakuje od nas, potem je družba sv. C. in M. za nas nepotrebna, ker ona ima gotovo ta namen, da pomaga Slovincem ob jezikovnih mejah v vzdrževanju potrebnih šol in otroških vrtov. Kaj bo z nami, ako naša požrtvovalnost tu ob meji opeša, a na Kranjskem ostane tako neznatna, kakeršna je bila l. 1890.?

To so pač opravičeni vzroki, da nas podani račun za l. 1890. vznemirja in da tem potom prosimo slovensko

razumništvo na Kranjskem, naj začne nekoliko požrtvovalneje delovati, za našo prevažno šolsko družbo. Ne bodite mlačni, gospoda, v tem prevažnem narodnem delu, kajti Vaša sveta dolžnost je, da skrbite za narodni obstanek Slovencev ob jezikovnih mejah. Vedite, da za potujčenim delom Koroškega in Primorskega pride na vrsto dežela Kranjska !!

In s tem bodi konec našemu opominjanju! Vender pa moramo naposled še izjaviti, da s svojim člankom nismo mislili morebiti na glavni družbeni odbor, kateremu bi imeli kaj očitati! Ne! Družbeni odbor častno, vestno in požrtvovalno vrši svojo vzvišeno nalogo. Vsa čast in hvala mu!

Politični pregled.

Domače dežele.

Dne 26. oktobra je storil obljubo novoizvoljeni poslanec Erwin Auersperg, naslednik barona Tauffererja. Ta dan je bil na vrsti naslov „javno varstvo“. Slavik je povdarjal, da niso v postavi utemeljena posebna policijska vodstva za Dunaj, Prago in Primorsko. Doktor Roser se je pritoževal o potepuhih in ciganih, kateri prizadevajo veliko sitnosti in škode mirnemu prebivalstvu. Nasvetoval je, naj se taki ljudje pošljejo v Bosno in Hercegovino ter naj se tam porabijo pri javnih stavbah. Tožil je tudi glede mnogih nesreč, ki se dogajajo pri večih stavbah. Gleda se le nato, da se pred nego mogoče dovrši stavba, za varnost delavcev se pa malo kdo zmeni.

Baron Morsey je pa povedal čudne reči o javni nevarnosti v radgonskem okraji. Roparji so tam izvrstno organizirani. V teku jednega samega leta dogodilo se je nad 50 roparskih napadov. Ne dolgo od tega sta poslanca Forregger in Sürgh izročila v zbornici posebno interpelacijo, ali od takrat bilo je vlomljeno uže petkrat, ne da bi prišli zločincem na sled. Doktor Trojan je pa spet ponavljal, da vlada na Češkem velika razburjenost, ker napadajo Nemci v mestih Čehe, kjer so v manjšini.

Pri naslovu „cestne in vodne stavbe“ govorili so razni poslanci, se ve, da vsak o potrebščinah svojega volilnega okraja. Tudi goriški poslanec dr. Gregorčič se je pritoževal o slabem stanju cest na Tolminskem, posebno onih med Tolminom in Kobaridom, in pa po idrijski dolini, katero bode vlada baje prevzela v državno upravo, katerej pa še mnogo manka, predno bo zadostovala zahtevam iz strateškega stališča, iz katerega se jej daja posebna važnost. Zahteval je od vlade, da ustanovi v Tolminu stavbinsko ekspozituro, ker bode na tak način tehniškemu osebju laže nadzorovati delo in ceste iz bližine nego pa iz take oddaljenosti kakor dozdej. Govoril je o tej točki tudi češki poslanec Kaftan, ter tožil, da se v tem pogledu za Češko premalo stori, posebno če se premisli, da plača Češka 99 milijonov goldinarjev davka.

Poljak Rotovski je pa vladi priporočal, da bi posnemala druge države ter vzela na posodo kakih 500 mi-

lijonov gld., ter ž njimi izvršila vse vodne stavbe, vravanje voda in ošusenje močvirjev.

Poslanec baron Rolsberg je stavil oziraje se nato, da napravljajo miši in škodljivi mrčesi na polji šlezij-skim kmetom veliko škode, samostalen predlog, da se kmetom postavno zaukaže uničevati te škodljivke. Zbornica je po dokončani razpravi o vodnih in cestnih stavbah pritrdila tej resoluciji, ter jo priporočila vladi, da ukrene glede nje potrebne korake.

Vsprejel se je pa ob enem tudi dostavek poslanca Barwinskega, da se ne omejuje vlada samo na Šlezijo, ampak da raztegne dotične ukrepe tudi na druge kronovine. — V tej seji, to je dne 30. oktobra, prišel je na vrsto tudi Foregger-jev predlog glede premembe tiskovnega zakona. Dr. Foregger zahteva, da se odpravi časnikarski kolek, dovoli prosta kolportaza ter prevstroji objektivno postopanje. Dr. Forreger porabil je to priliko, da je po svoje grajal pisavo protisemitskih časopisov, ter jo imenoval nedostojno.

Poslanec Hofman se sicer strinja po načelih s predgovornikom. On nasvetuje celo, da bi vzela država v svoje roke inserate. To bi po njegovem mnenju v marsikaterem oziru bilo koristno. Odstranili bi se vmazani in pohujšljivi inserati, kojih so posebno dunajski časopisi polni, a vlada bi dobila lepih dohodkov, kateri bi jej omogočili odpraviti kolek. S tem Hofman-ovim predlogom pa niso kaj zadovoljni dunajski časnikarji, kajti izgubili bi posebno veliki časniki ogromne dohodke, katere jim danes donajajo inserati.

Pri nadaljevanji posvetovanja o tem prodlogu dne 31. oktobra govoril je prvi češki poslanec Pacak ter povdarjal veliki pomen časnikarstva, zahtevajoč zanj kolikor mogočo veliko svobodo. Rekel je, da se mladočeški poslanci vjemajo z Foregger-jevim predlogom, a zraven tega zahtevajo še, da se odpravi kavcija in uradna cenzura. Za njim govoril je doktor Lueger. Razumi se, da ni ostal nič dolžan dr. Forregger-ju zaradi napadov na protisemitsko časopisje. Govornik priznava sicer potrebo premembe tiskovnega zakona, a ima jako malo upanja, da bi prišlo do tega, ker posebno vladi sedanji zakon ugaja. Sicer se pa ne ve, jeli ima vlada večji vpliv na časnikarstvo, ali časnikarstvo na vlado. Tako omeni govornik urednika „Sonn- und Montags-Zeitung“ Scharfa, ki je baje jako dober prijatelj grofa Taaffe-ja. Pa tudi dunajski namestnik, pravi Lueger, si šteje v posebno čast, da je sodelovalec „Tagblatt-a“. Ko je bral nekatere odlomke iz konfiskovanih časopisov, hotel mu je podpredsednik Chlumecky to zabraniti, češ, da se ne smejo brati v državnem zboru konfiskovani članki. Ali Lueger mu je med odobrovanjem zbornice odgovoril, da je ravno državni zbor mesto, na katerem se ima odločno obsojati neopravičeni konfiskacije.

Dne 9. t. m. je otvoril minister za vnanje reči Kalnoky avstrijsko delegacijo. Za predsednika je bil izvoljen knez Schönburg. V svojem nagovoru je izbrani predsednik povdarjal, da je evropski mir zagotovljen. Hvalil je deto-